

Inspectie Leefomgeving en Transport
Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

> Retouradres Postbus 16191 2500 BD Den Haag

10 2 e
10 2 e

Juridische Zaken

Rijnstraat 8
Den Haag
Postbus 16191
2500 BD Den Haag
T 070 - 456 1866
F 070 - 456 2799
www.ilent.nl
wob-verzoeken@ilent.nl

Contactpersoon

10 2 e

Datum **17 NOV. 2020**
Betreft besluit op Wob-verzoek

Ons kenmerk
0-8-20-0076.001

Geachte 10 2 e,

Uw kenmerk

In uw e-mail van 28 juli 2020 heeft u de Inspectie Leefomgeving en Transport (hiera: ILT) verzocht om verstrekking van de onderliggende documenten van de aanvragen die het Ministerie van Defensie bij de ILT heeft ingediend ten behoeve van het proefdraaien van de F-35 (na reparatie en onderhoud) en het proefdraaien van de F-16 en F-35 (na reparatie en onderhoud) op één dag, op vliegbasis Leeuwarden. Deze aanvragen hebben geleid tot verstrekking door de Minister van Infrastructuur en Waterstaat van twee omgevingsvergunningen voor het milieuneutraal veranderen van de inrichting (besluiten van 5 september 2019 en 28 november 2019).

Bij beantwoording

*Graag bovengenoemd
postadres gebruiken en ons
kenmerk en contactpersoon
vermelden*

Uit deze mail heb ik geconcludeerd dat u met uw verzoek heeft beoogd een verzoek op grond van de Wet openbaarheid van bestuur (hierna: Wob) in te dienen. Dit verzoek is dan ook als zodanig opgevat. Met onderhavige beslissing neem ik een besluit op uw Wob-verzoek.

Verloop van de procedure

De ontvangst van uw verzoek is op 26 augustus 2020 per brief bevestigd. Tegelijkertijd heb ik u bij een brief van dezelfde datum medegedeeld dat beslistermijn van uw verzoek op grond van artikel 6 van de Wob wordt verlengd met vier werken. Op 21 september 2020 zijn derde-belanghebbenden in de gelegenheid gesteld om een zienswijze in te dienen.

Zienswijzen

Bij de openbaarmaking van de documenten zijn derde-belanghebbenden betrokken. Volledigheidshalve wordt opgemerkt dat u gedurende de behandeling van uw Wob-verzoek omtrent het voorgaande bent geïnformeerd. De zienswijze van de derde-belanghebbenden heb ik in mijn belangenafweging meegenomen. Ik verwijs u hiervoor naar het onderdeel 'overwegingen' in dit besluit

Wettelijk kader

Uw verzoek valt onder de reikwijdte van de Wob. Voor de relevante Wob-artikelen verwijs ik u naar de bijlage 1.

Inventarisatie documenten

Op basis van uw verzoek zijn er 18 documenten (waarvan vier in tweevoud) aangetroffen die onder de reikwijdte van uw Wob-verzoek vallen. Deze documenten zijn opgenomen in een inventarislijst die als bijlage 2 bij dit besluit is gevoegd. De aangetroffen documenten zijn ieder afzonderlijk beoordeeld op grond van de Wob. In dit besluit wordt verwezen naar de corresponderende nummers uit de inventarislijst, zodat per document duidelijk is wat is besloten. Met betrekking tot de documenten met nummers 12, 13, 14 en 16 volsta ik met de motivering voor de daaraan identieke documenten met de nummers 4, 5, 6 en 8.

Juridische Zaken

Ons kenmerk
0-8-20-0076.001

Besluit

Ik heb besloten uw verzoek deels te honoreren en de informatie waar u om heeft verzocht, zoals opgenomen in de inventarislijst, deels openbaar te maken. Voor het overige wijs ik uw verzoek af. In het navolgende kunt u lezen hoe ik tot dit besluit ben gekomen.

Overwegingen

Algemene overweging: openbaarheid t.a.v. een ieder

Ingevolge artikel 3, eerste lid van de Wob kan een ieder een Wob-verzoek indienen bij een bestuursorgaan of bij een onder verantwoordelijkheid van een bestuursorgaan werkzame instelling, dienst of bedrijf. Volgens het derde lid van dit artikel hoeft de verzoeker bij zijn verzoek geen belang te stellen. De eventuele omstandigheid dat voor de belanghebbenden onduidelijk is welk belang u bij openbaarmaking van deze informatie heeft en voor welk doel u de informatie gaat gebruiken, vormt daarom op zichzelf geen belemmering voor de openbaarmaking van de documenten.

Ingevolge artikel 3, vijfde lid, van de Wob, wordt een verzoek om informatie ingewilligd met inachtneming van het bepaalde in de artikelen 10 en 11 van de Wob. Het recht op openbaarmaking op grond van de Wob dient uitsluitend het publieke belang van een goede en democratische bestuursvoering. Het komt iedere burger in gelijke mate toe. Daarom kan ten aanzien van de openbaarheid geen onderscheid worden gemaakt naar gelang de persoon of de bedoeling of de belangen van de verzoeker. Bij de te verrichten belangenafweging worden dan ook betrokken het algemene belang bij openbaarmaking van de gevraagde informatie en de door de weigeringsgronden te beschermen belangen, maar niet het specifieke belang van de verzoeker. Evenmin kent de Wob een beperkte vorm van openbaarmaking. Dit betekent dat openbaarmaking van documenten uitsluitend aan u op grond van de Wob niet mogelijk is. Indien ik aan u documenten verstrek, moet ik deze ook aan anderen geven indien zij daarom verzoeken. In dat licht vindt de onderstaande belangenafweging dan ook plaats.

Veiligheid van de Staat

Op grond van artikel 10, eerste lid, aanhef en onder b, van de Wob blijft het verstrekken van informatie achterwege voor zover dit de veiligheid van de Staat zou kunnen schaden.

Naar mijn oordeel kan openbaarmaking van de documenten met nummers 5, 8 en 17 de veiligheid van de Staat in gevaar brengen, meer in het bijzonder de veiligheid van defensie-aangelegenheden. Daarbij is de aard en de inhoud van deze documenten van belang, gezien in het licht van de omstandigheid dat op Vliegbasis Leeuwarden F-16's en F-35A's zijn gestationeerd ten behoeve van de zogeheten Quick Reaction Alert. Het document met nummer 5 behelst namelijk een plattegrond van de vliegbasis met details (in tekst en nummering) over de inrichting en het gebruik. De documenten met de nummers 8 en 17 bevatten informatie over technische en daaraan gerelateerde gegevens over de F-16's en de F-35A's.

De hiervoor genoemde informatie geeft inzicht in de bedrijfsvoering van het ministerie van Defensie met betrekking tot de inzet van de hiervoor genoemde toestellen. Dit betreft gevoelige informatie. Bij openbaarmaking van deze informatie kunnen kwaadwillenden mogelijk misbruik maken van deze informatie. Openbaarmaking kan derhalve de veiligheid van de Staat schaden. Ik maak deze informatie dan ook niet openbaar.

Juridische Zaken

Ons kenmerk
0-8-20-0076.001

Bedrijfs- en fabricagegegevens

Artikel 10, eerste lid, aanhef en onder c, van de Wob bepaalt dat het verstrekken van informatie achterwege blijft voor zover dit bedrijfs- en fabricagegegevens betreft, die door natuurlijke personen of rechtspersonen vertrouwelijk aan de overheid zijn medegedeeld.

Volgens vaste jurisprudentie van de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State (hierna: de Afdeling)¹ dient artikel 10, eerste lid, aanhef en onder c, van de Wob naar zijn aard restrictief te worden uitgelegd. Van bedrijfs- en fabricagegegevens is slechts sprake, indien en voor zover uit die gegevens wetenswaardigheden kunnen worden afgelezen of afgeleid met betrekking tot de technische bedrijfsvoering of het productieproces dan wel met betrekking tot de afzet van de producten of de kring van afnemers en leveranciers. Cijfers of gegevens die de financiële bedrijfsvoering en andere financiële stromen betreffen, worden eveneens als bedrijfs- en fabricagegegevens aangemerkt.

Subsidiair weiger ik openbaarmaking van de documenten met nummers 8 en 17 op grond van artikel 10, eerste lid, aanhef en onder c, van de Wob. In dit kader is van belang dat deze documenten onder het uitdrukkelijke verzoek van vertrouwelijkheid aan de ILT zijn versterkt. De documenten met de nummers 8 en 17 bevatten informatie over technische en daaraan gerelateerde gegevens over de F-16's en F-35A's. Uit deze drie documenten kunnen wetenwaardigheden worden afgeleid over de (technische) bedrijfsvoering op de Vliegbasis Leeuwarden. Ik merk deze informatie aan als bedrijfsinformatie en maak ik om die reden niet openbaar.

Het belang van de betrekkingen van Nederland met andere staten en met internationale organisaties

Op grond van artikel 10, tweede lid, aanhef en onder a, van de Wob blijft verstrekking van informatie achterwege voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen het belang van de betrekkingen van Nederland met andere staten en met internationale organisaties.

Gelet op de jurisprudentie van de Afdeling², wordt met de uitzonderingsgrond van artikel 10, tweede lid, aanhef en onder a, van de Wob blijkens de geschiedenis van de totstandkoming van deze bepaling (Kamerstukken II 1986/87, 19859, 3, p. 34) beoogd te voorkomen dat de wettelijke plicht tot het verstrekken van informatie tot gevolg zou hebben dat de Nederlandse internationale betrekkingen schade kunnen lijden. Voor toepassing van deze bepaling is voldoende dat als gevolg van het verschaffen van informatie valt te voorzien dat het internationale contact op bepaalde punten stroever zal gaan lopen. Daarvoor zijn concrete aanwijzingen nodig. Deze concreetheid kan er uit bestaan dat aan Nederland uitdrukkelijk te verstaan is gegeven dat op de vertrouwelijkheid van de desbetreffende documenten wordt gerekend.

¹ Zie bijvoorbeeld de uitspraak van 3 oktober 2008, ECLI:NL:RVS:2012:BX8990.

² Zie bijvoorbeeld de uitspraak van 12 september 2018 (ECLI:NL:RVS:2018:2988) en de uitspraak van 17 september 2014 (ECLI:NL:RVS:2014:3439).

Ik ben van oordeel dat bij de documenten met nummers 8 en 17 het belang van de betrekkingen van Nederland met andere staten in het geding is. De F-35A's zijn in partnerschap met de Verenigde Staten en andere landen ontwikkeld en op grond van de International Traffic in Arms Regulations dienen gegevens over wapensystemen afkomstig van de Verenigde Staten vertrouwelijk te worden gehouden. De documenten met nummers 8 en 17 bevatten, zoals hiervoor geconstateerd onder de weigeringsgrond van artikel 10, eerste lid, onder a, van de Wob, technische en daaraan gerelateerde gegevens over de F-35A's. Het belang van de betrekkingen van Nederland met de Verenigde Staten zou kunnen worden geschaad indien deze informatie openbaar wordt gemaakt. Ik ben van oordeel dat dit belang zwaarder moet wegen dan het belang van openbaarheid omdat valt te voorzien dat het internationale contact op bepaalde punten stroever zal gaan lopen of dat men minder geneigd zou zijn tot het verstrekken van bepaalde gegevens aan de Staat dan voorheen. De concrete aanwijzing vind ik daarvoor in de afgesproken te betrachten vertrouwelijkheid over de F-35A. Ik heb daarom besloten de documenten 8 en 17 op grond van artikel 10, tweede lid, onder a, niet openbaar te maken.

Juridische Zaken

Ons kenmerk
0-8-20-0076.001

De eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer

Op grond van artikel 10, tweede lid, aanhef en onder e, van de Wob blijft verstrekking van informatie achterwege voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen het belang dat de persoonlijke levenssfeer wordt geëerbiedigd.

In diverse documenten zijn namen van ambtenaren en derden opgenomen. Hoewel ambtenaren en derden in hun beroepshalve functioneren als zodanig niet ten volle een beroep kunnen doen op bescherming van hun persoonlijke levenssfeer, geldt dit in beginsel wel voor gegevens als namen, telefoonnummers (werk en privé), e-mailadressen en handtekeningen en parafen van ambtenaren of personen van andere organisaties. Namen en andere naar een persoon herleidbare gegevens zijn immers persoonsgegevens en het belang van eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer kan zich tegen het openbaar maken van dergelijke informatie verzetten.

Het vraagt een belangenafweging en daarbij spelen volgens de rechtspraak verschillende aspecten een rol, zoals de functie van de ambtenaar en de mate waarin sprake is van een publieke functie, waardoor de betrokkenen in de openbaarheid treden. Tevens is van belang de positie en verantwoordelijkheid van de betrokkene bij de taakuitoefening. Daarnaast is van belang de controleerbaarheid van de taakuitoefening. Zo worden namen van ambtenaren die krachtens mandaat stukken hebben ondertekend, openbaar gemaakt, omdat volgens de jurisprudentie deze ambtenaren in beginsel hebben te aanvaarden dat met deze bevoegdheid hun namen naar buiten komen.

De documenten - die als zodanig zijn weergegeven op de inventarislijst - bevatten namen en contactgegevens van ambtenaren en derden die geen publieke functies hebben of mandaat hebben om stukken te ondertekenen. Er is daarnaast geen ander publiek belang bij openbaarmaking van de betreffende gegevens. Ik ben van oordeel dat het belang van de bescherming van de persoonlijke levenssfeer in dit geval zwaarder weegt dan het algemene, publieke belang van openbaarheid.

Wijze van openbaarmaking

Aangezien naar verwachting belanghebbenden bezwaar hebben tegen de openbaarmaking van de informatie vindt de feitelijke openbaarmaking niet eerder plaats, dan twee weken na dagtekening van dit besluit, conform artikel 6, vijfde lid, van de Wob. Op deze wijze wordt aan deze belanghebbenden de mogelijkheid geboden om te proberen de openbaarmaking op te schorten. Dit kan door het indienen van een bezwaarschrift en door daarnaast bij de rechtbank te verzoeken om, bij wijze van voorlopige voorziening, het onderhavige besluit tot openbaarmaking te schorsen. Indien binnen twee weken na dagtekening van dit besluit een bezwaarschrift is ingediend en een verzoek om voorlopige voorziening is gedaan, wordt de uitspraak van de voorzieningenrechter afgewacht, voordat tot daadwerkelijke openbaarmaking wordt overgegaan.

Juridische Zaken

Ons kenmerk
0-8-20-0076.001

Na deze periode – in het geval geen rechtsmiddelen zijn aangewend door belanghebbenden – zullen de stukken naar u worden toegezonden en voor eenieder openbaar worden door plaatsing op www.rijksoverheid.nl.

Plaatsing op internet

Dit besluit zal op www.rijksoverheid.nl worden geplaatst.

Afschrift aan belanghebbenden

Een geanonimiseerd afschrift van dit besluit zend ik aan de belanghebbenden.

Hoogachtend,

DE MINISTER VAN INFRASTRUCTUUR EN WATERSTAAT,
namens deze,
DE INSPECTEUR-GENERAAL LEEFOMGEVING EN TRANSPORT

mr. J.A. van den Bos

Bezwaarclausule

Indien u het niet eens bent met deze beslissing kunt u hiertegen, op grond van het bepaalde in de Algemene wet bestuursrecht, binnen zes weken na de datum waarop deze beslissing is verzonden schriftelijk bezwaar aantekenen.

Juridische Zaken

Het bezwaarschrift moet worden ondertekend en moet ten minste bevatten:

- de naam en het adres van de indiener;
- de dagtekening;
- een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht;
- de gronden van het bezwaar.

Ons kenmerk

0-8-20-0076.001

Tevens ontvangen wij graag uw telefoonnummer dan wel e-mailadres.

Het bezwaarschrift kunt u richten aan:

Inspectie Leefomgeving en Transport
Afdeling Juridische Zaken
Postbus 16191
2500 BD DEN HAAG

Informatie voor het treffen van een voorlopige voorziening (vovo)

Conform het bepaalde in artikel 6, vijfde lid, van de Wob, worden de belanghebbenden in de gelegenheid gesteld om binnen twee weken na dagtekening van deze beschikking, aan te geven of men bedenkingen heeft tegen openbaarmaking van de gevraagde informatie. Dit kan door het indienen van een bezwaarschrift bij de ILT (zie boven) en door daarnaast bij de rechtbank te verzoeken om, bij wijze van voorlopige voorziening, dit besluit tot openbaarmaking te schorsen.

Indien binnen twee weken na dagtekening van dit besluit een bezwaarschrift is ingediend en een voorlopige voorziening is aangevraagd, wordt de uitspraak van de voorzieningenrechter afgewacht, voordat tot daadwerkelijke openbaarmaking wordt overgegaan.

Bijlage 1 – Relevante artikelen uit de Wob

Juridische Zaken

Artikel 2

1. Een bestuursorgaan verstrekt bij de uitvoering van zijn taak, onverminderd het elders bij wet bepaalde, informatie overeenkomstig deze wet en gaat het daarbij uit van het algemeen belang van openbaarheid van informatie.

Ons kenmerk
0-8-20-0076.001

Artikel 3

1. Een ieder kan een verzoek om informatie neergelegd in documenten over een bestuurlijke aangelegenheid richten tot een bestuursorgaan of een onder verantwoordelijkheid van een bestuursorgaan werkzame instelling, dienst of bedrijf.
2. De verzoeker vermeldt bij zijn verzoek de bestuurlijke aangelegenheid of het daarop betrekking hebbend document, waarover hij informatie wenst te ontvangen.
3. De verzoeker behoeft bij zijn verzoek geen belang te stellen.
4. Indien een verzoek te algemeen geformuleerd is, verzoekt het bestuursorgaan de verzoeker zo spoedig mogelijk om zijn verzoek te preciseren en is het hem daarbij behulpzaam.
5. Een verzoek om informatie wordt ingewilligd met inachtneming van het bepaalde in de artikelen 10 en 11.

Artikel 10

1. Het verstrekken van informatie ingevolge deze wet blijft achterwege voor zover dit:
 - a. de eenheid van de Kroon in gevaar zou kunnen brengen;
 - b. de veiligheid van de Staat zou kunnen schaden;
 - c. bedrijfs- en fabricagegegevens betreft, die door natuurlijke personen of rechtspersonen vertrouwelijk aan de overheid zijn meegedeeld;
 - d. persoonsgegevens betreft als bedoeld in paragraaf 2 van hoofdstuk 2 van de Wet bescherming persoonsgegevens, tenzij de verstrekking kennelijk geen inbreuk op de persoonlijke levenssfeer maakt.
2. Het verstrekken van informatie ingevolge deze wet blijft eveneens achterwege voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen de volgende belangen:
 - a. de betrekkingen van Nederland met andere staten en met internationale organisaties;
 - b. de economische of financiële belangen van de Staat, de andere publiekrechtelijke lichamen of de in artikel 1a, onder c en d, bedoelde bestuursorganen;
 - c. de opsporing en vervolging van strafbare feiten;
 - d. inspectie, controle en toezicht door bestuursorganen;
 - e. de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer;
 - f. het belang, dat de geadresseerde erbij heeft als eerste kennis te kunnen nemen van de informatie;
 - g. het voorkomen van onevenredige bevoordeling of benadeling van bij de aangelegenheid betrokken natuurlijke personen of rechtspersonen dan wel van derden.
3. Het tweede lid, aanhef en onder e, is niet van toepassing voorzover de betrokken persoon heeft ingestemd met openbaarmaking.
4. Het eerste lid, aanhef en onder c en d, het tweede lid, aanhef en onder e, en het zevende lid, aanhef en onder a, zijn niet van toepassing voorzover het milieu-informatie betreft die betrekking heeft op emissies in het milieu. Voorts blijft in afwijking van het eerste lid, aanhef en onder c, het verstrekken van milieu-

informatie uitsluitend achterwege voorzover het belang van openbaarmaking niet opweegt tegen het daar genoemde belang. **Juridische Zaken**

5. Het tweede lid, aanhef en onder b, is van toepassing op het verstrekken van milieu-informatie voor zover deze handelingen betreft met een vertrouwelijk karakter.
6. Het tweede lid, aanhef en onder g, is niet van toepassing op het verstrekken van milieu-informatie.
7. Het verstrekken van milieu-informatie ingevolge deze wet blijft eveneens achterwege voorzover het belang daarvan niet opweegt tegen de volgende belangen:
 - a. de bescherming van het milieu waarop deze informatie betrekking heeft;
 - b. de beveiliging van bedrijven en het voorkomen van sabotage.
8. Voorzover het vierde lid, eerste volzin, niet van toepassing is, wordt bij het toepassen van het eerste, tweede en zevende lid op milieu-informatie in aanmerking genomen of deze informatie betrekking heeft op emissies in het milieu.

Ons kenmerk
0-8-20-0076.001